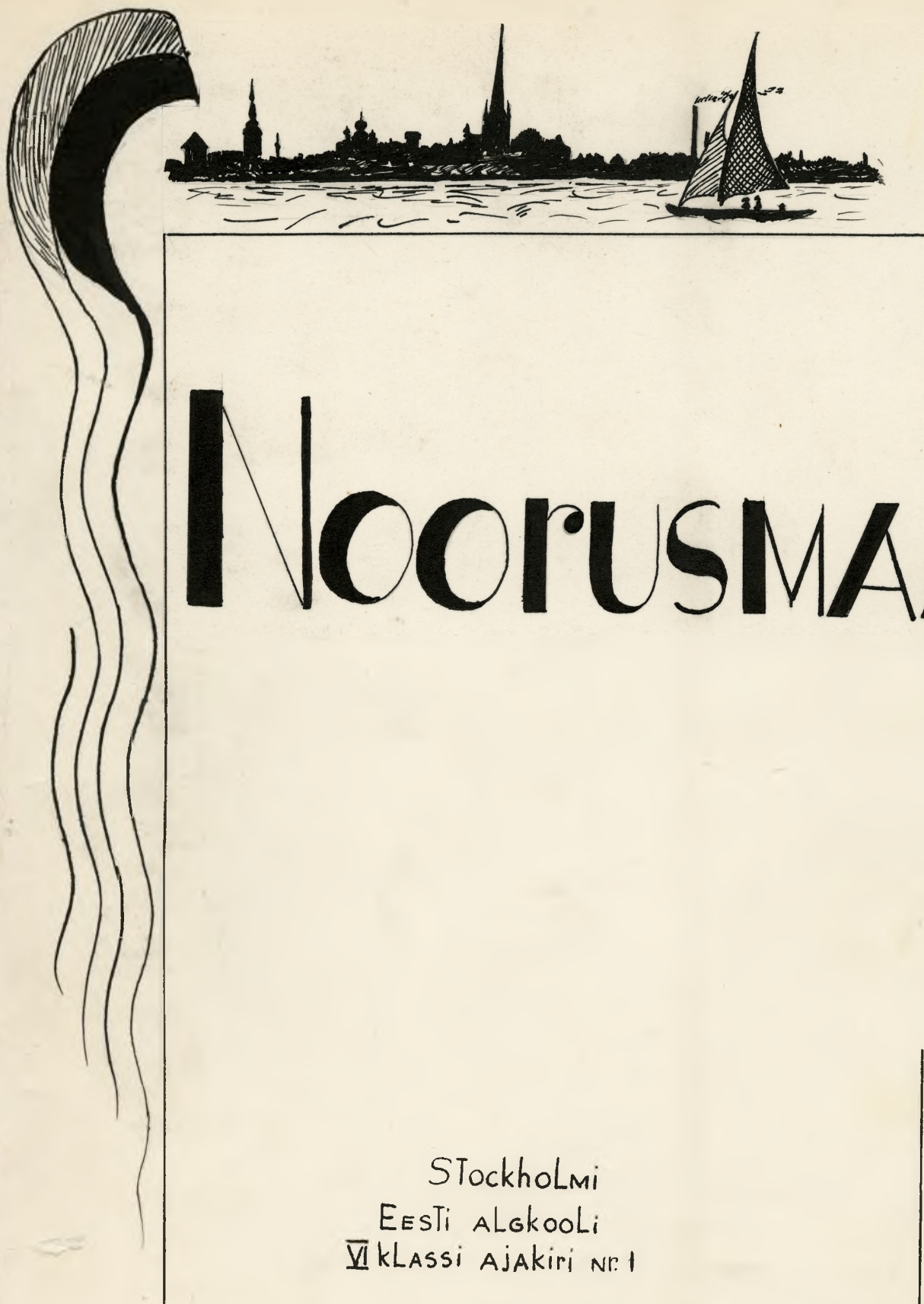

Noorusmaa

Stockholmi
Eesti algkooli
VI klassi ajakiri nr 1

K44574-1

Talvekuul 1948

NOORUSMAA

Stockholmi Eesti Algkooli V klassi ajakiri „Noorusmaa“ astub täna esimese numbriga lugejate ette ja loodab oma klassikaaslastelt ja kõigilt, kelleni ta ulatub, heatahtlikku vastuvõttu ja sõbralikku suhtumist.

Armastatud on noorusmaa oma metsade, nurme-
de ja teeradadega. Sammudes noorusmaa radadel sageli
ei märgata ümbrust, ei osata hinnata õieti aega ja kasu-
tada kõiki olevaid võimalusi. Kui ollakse vana, randa-
rad mõtted sageli tagasi noorusmaa nurmedele, ekslevad kõnni-
tud teeradadel, püüavad elustada möödunud mälestusi
ja taastada kadunud õnne. Sageli on kõike hilja, võimles
palju olla teisiti. Seepärast teie, kessammute praegu noorusmaa
radadel, ületage raskusi, hinnake õieti aega ja kasutage olevaid või-
malusi nende suurimas ulatuses. Jäädvustage oma mõtteid kirjas,
arendades sellega enese väärtuslikumat osa.

Oleme õnnelikud, et pidime kaotama kodu ja kodumaa,
kuid oleme samaaegselt õnnelikud, et võime elada vabana mõttes, sõnas
ja teos. Suunaku meid kõikjal ja alati sini-must-valge ja kandku
meie mõtteid kuldse kõlaga emakeel ka selle ajakirja lehekülgedel.
Selleks kohustab meid tulevik ja meie poolt püstitatud
eesmärk - jälle vaba kodumaa.

Üleskutsed

SENINI klassis laua all ilmunud „Kassaba teataja“ asemel hakkab ilmuma uus klassi ajaleht uutel põhimõtetel ja uue juhtkonnaga, soovidesime näha palju rohkem kaastöölisi kui senini. Tahaksime süntekhal loota, et Teie kallid kaasajad klassiajaleht võiks ilmuda üks kuni kaks korda kuus. See on ainult siis võimalik kui koguneb küllalt palju materjali lehe välja andmiseks.

Süntekhal võiks veel märkida, et tahaksime süntekhal ilmunud pörandaalust klassi lehte tulla päevaalgile ja seda sel kujul, et meie artiklites ei leiduks mitte igasugust rumalust, mida me peame kartma ja hääbema, kui see satub „valitsuse“ kätte. Tegelikult on: kujundada klassi ajalehte klassi häälekandjaks, milles peigelduks võõrsil eesti algkooli lõpetavate eesti tüdrukute ja poiste püüdlused ja eesmärgid taotlused.

Teritulemustest kõigile meie kaastööliste ridadesse!

Toimetis.

"Nüüd enam
juttu ei aeta!"

Kindal väär-
kalt inimese luukeet
kui kogu "ehitise"

alust, peab lugu väras-
test masinast ja rahvas-
test, aga südame lähedusem
on

Stockholmi Eesti Hlghool.

Juui klass on
koos, siis klassi-
juhataja koos!

Armasta ema-
keelt, tunne nooti
ja pea viisi, kuid
ära unusta pints-
lit ja värvi! Ja

võitleb matemaatikas
väsimatult töö eest, et

$$2 \times 2 = 4.$$

Mälestasi Klassiohtust

Möödunud kevadel teostunud klassi-
õhtu oli suuremolt jaolt tujukute korral-
dada, muidugi see mis puudutas majan-
duslikku külge. Meie "rassisime" pärast.

Päevastel tähendab ennelõunastel tun-
didel prooviti ettekanoleid ja lauldi läbi lau-
lud, mis olid ettepähtud klassiohtul. Peale
lõunat hilines õpetaja ja üks poistest arvas
ennast täieõiguslikku olevat mitte liigu-
sikentama. Mul kangas hing täis, et mis
sa türid, teab mis pidi pärast ees on. Ütle-
sin, et ärgu enne üles tulgu, kui õpeta-
ja sees on, peksa saad rükkii-nii varem
või hiljem. Poiss naeris - muidugi, mista
siis pidi tegema? Lätte ma teda ei
saanud. Ei tahtnud õues taga ajada.
Ütersin sõbrale, et tule teeme vastastikuse
abistamise pakti. Lõime käed ja asi oli

korras. Läks sõbrana välja ja tagasi tuli
vibramihena lipsusikutaja kõrval. Mina
siis praegasin mõlemaid. Lutsusin nisse,
kuid nad ei tulnud. Sõber lipsas läbi,
lasin mehega. Lipsusikutaja katsus ka,
aga sõber võttis ukse vabalt kinni. Oli
käs. Hõlpsin kaks. Hitas, hakkas pirise-
ma. Siis jooksis ülesse. Muidugi, mis ma
siis pidin tegema. Muuseas olgu öeldud,
et ta soovitas sel päeval kolmanda rünnak-
ku, ning lips on minu õrneim koht. Oli
ka esimene kord, mil ma lipsusikutaja
le koputasin. Igatahes kaubama ei läinud.
Sest polekski midagi olnud. Peale
selke vahejuhtumid tulid preilid linnast.
Hitasin kohe pakid ülesse viia. Elvümas-
tummi ajal, mis oli inglisekeel, läksin viie-
teise poisiga teise majja, meie jaoks antud
klassi korda seadma. Suurt teha ei
saanud, lapsed olid alles sees ja klassi-
juhatajal polnud aega. Oli tumm. Saa-
tis mind siis revideerima oma majja, et
kas tüdrukutel on kõik korras, lilled ja
puha. Oli korras jah. Aga nõopnõelu
saatsid mind tooma. Kui tõsine töö
algas, võtsime kumid seljast, sest hõige ei
ooldanud; kippus välja. Kõik oli nüüd
korras, pühkisin ka saali üle.

7
Pr. Bungus naeratas. Õga ma halvasti
ei teinud. See tegi talle riisama nalja.
Ülejäänud oli naiste töö! lauokatmine jne.
Meie pidime Kerstiga õpetajale lilled
ninda parema, mina daamidele, tema
häradele. Seisime seks olstarbekesukse
juures. Kui osa õpetajaid tuli olid mõned
juba varem sees, ega läinudki välja.
Ja kes veel tulid, läksid vuhinal möö-
da. Polnud midagi teha tuli järele
sammuda. Higi tuli millegi pärast ota-
ette ja kuum hakkas. Sõrmed õige
vähe nagu värisesid. Nagu läks puna-
seks tundsin seda. Tse ei näinud. Võib
olla ei läinud kah. Kes teab? Üks
õpetajaist jäi hiljaks. Sellele kummarda-
sin kaks-korda. Mitte hiljaks jäämise
eest, vaid suurest viisakusest. Oieti jäi esi-
mene kummardus poolikute ja teine pidi
seda asendama.

Ettekammetel ei olnud viga. Üks
deklameeris seinale, pealegi jäi loppoma,
võttis lehe ja vaatas järele, kuidas see õige
oligi. Väike Tõnu, kes mängis viiulit ei tei-
nudki krimpsus nagu kui mõni koht ei
klappinud, kuna proovid juhtus ühe
mängu ajal 9 krimpustust. Väga
avatud lõpp - see tähendab esinemisel.

Suupilli mängija, Laubo, ravalts mimi
nimetatud, võttis pilli ja massis jõuliste
sammudega ette. Värvalt mängitav
noogutus ja tõi pilli uutu suule, nagu
oleks seda aega imervähe olnud. Muigama
ajas. Suhteliselt mängis hästi. Puhtalt.
Ta staja oli Toomas. Hvasõna ütles
Vella lõppsõna - Peep. Sejärel võttis sõ-
na hr Larma. ütles, mis ütles, aga
imervähe oli seda küll. Asusime siis lassi-
de juurde. Mahla tuli läbi kõre imeda,
mõni ei osanud; puhus väjapoole. Paljud
said sest suurt ja ilusat naia. Mised see
ei huvitanud. Lassi juhataja soovitas
ka sissepoole tõmmata. Mõni isegi
püüdis. Peale ei saet lõime lauad kokku
ja tants võis alata Pr. Nerep tõi meid
ka välja. Läksin ka. Õmmem aega
katsusin vabandada, et mis te vana-
imimeri" tülitate. Ei mõjunud. Läks
hoopis tüdrukuid meie tassis otsima.
Lohu ei leidnud. Meie seisime keset
tuba ja vaatasime, et ei leia kedagi
ja istusime tagasi. Mängu ajal oli
teine asi. Siis läksin avaliku elu
kesk paika. Õmmem seda palusime
pr. Sini, et ta nägiks anektoote. Ega
ma koolis polnud, et kardan. Aga ei

2
näakimud, ütles et pole meie jaoks üh-
tegi. Mängu läks nii, et pandi iga
lapsale tool aga ühele mitte. Koik
toolid pandi ritta, seljad vastamisi.
Klarrinistataya mängis harmooniumi.
Olgu mängituol, et me käisime koogu
aeg ümber toolide. Nii kui muusika
vaikis, pidid kõik istuma, muidugi
üks jäi ilma istmeta. See läks mängust
välja. Esimesena langes poiss. Teisena,
kolmandana ja neljandana ka veel,
süs hakkas alles tüdrukuid tulema.
Õhukei poisse klassis rohkem oli tüd-
rukute ülekaal suur. Täheendab: kanged
olid. Mina olin võimane poistest. Koik
hüüdsid: "Heia, õmo!" Süs pidin ka
hüüa vääriline olema. Tüdrukuid oli
kaheksa. Kui mina välja langesin
oli ainult neli tüdrukut veel mängus.
Peole seda ei tahtnud enam keegi män-
gida. Põhnu võistlejat. Õpetaja ütles,
et oligi viisakas, et võit jäi plikadele.
Muidugi, aga alles süs, kui neid
oleks olnud üks või kaks. Sellejärele
mängisime ringmängu: "Sulasest saab
peremees" ja veel paar teist riisugust. See
oli hea. Korra olin sulane. Vot, kui
sulane võttis naise, võis valida mis-

10
suguse tahad. Muidegi valis igaüks
nüsuguse kellel klemmiski oli silma
peale heitnud. Sest on juba nümoodi,
et ühte vaataol rohkem kui teist. Ega
see sellepärast midagi tähenda. Teda
mista valisin, seda ma üles ei mägi.
Polegi teiste asi! Järgmine mäng käis
nii, et poisid seisid näoga vastu seina
ja tüdrukud valisid meist iga üks
ühe, pärast vastupidi. Kabe valimist
ei luba usk ega seadus, nii siis män-
guski pole lubatud. Siis hakkasid
poisid järgimööda käima mõistata-
mas, kes teda on valinud. Ütles õige,
läks mängust välja, ütles vale, läks
saba otsa tagasi oma korda oota-
ma. Kes viimaseks jäid olid „vanatüd-
ruk“ ja -poiss.“ Siis algas ka ära-
loodud mängu nimmi. Pikkimina. See on
tuletatud „pikast nimast“ mis valmista-
takse mina otsa kui mõistataja valesti
arab. Järgmine mäng käis silmapil-
gutamisega. Istuti ringis toolidel.
Toolidel istusid tüdrukud, taga seisid
poisid, käed selja taga. Üks tool
oli vaba. Vaba mees pilgutas silma
teise mehe tütarlapsele, kes kohe ära
jooksis. Muidegi kelle tütarlaps ära

jooksis otsis uut või sai vana tagasi.
 Õga see mü liblne olegi, see ärajooks-
 mine, sest müpea kui tüdruk ära lip-
 sama hakkas võis teha ruttu pundu-
 tada ja siis pidi ta kohale jääma.
 Minu tütarlapse peale oli väga mias
 klassijuhataja. Muudkui noppis. Aga
 ma sain ikka enamasti tagasi. Oli
 ilus ka! Õga kedagi. Tundis asja.
 Ilus on seepärast hea, et teised taha-
 rad ka ja siis on rohkem valvata ja
 ei ole tegevuseta. Teiselt poolt tahad
 ise ka ikka ilusad, aga meie klas-
 sis ongi kõik ilusad.

Pärast vahetati ümber.

Siis olin kurb. Ma ei saanud kor-
 daagi ära! Nii kui tahtsid minna,
 nü ka said. Pidin leppima. Oli
 vilgas tütarlaps! Selle mängu järel
 lõppeski õhtu. Mitte õhtu, vaid klassi-
 õhtu. Õhtu alles tuli.

Thomas ja mina olime viima-
 sed, kes lahkusid.

Lui igal nädalal rüsuqune klas-
 siõhtu korraldataks, siis vauvalt keegi
 pundeks koolist. Pool haigeltki tulek-
 sid kooli.

Õme

"Mina, kaheküm-
ne viie aastase
praktikaga peda-
goog...."

Tee õnnistatud
teadmiste välja-
minekut ei või
olla suuremad
kui sissetulekut,

mis on ära seletatud,
et te ei pea oma koda
mitte lüvale chitama....

Enno
klassiliste toimetab ja
õppimisega end vähe
tõlitab.

Jüri, sõbralik
ja lahke alati
ei unusta kassaraama-
tut kunagi.

Loetud.

Süürikes Šveitsi ajakirja
„Schweizer Illustrierte Zeitung“ parin
ma tähtsate ühte artiklit, mis mind hakkas
kurvitama.

See sisaldas rõõmsast kõnetusest kraker
Tolke Bernadotte ja šveitsi ajakirja-
nõukude vahel. Kraker Bernadotte ju-
ustas oma eluloo ja mainis ka keeti,
mida ta valdas. Nende hulgas oli
ka eesti keel. See ütles mind, et ükski
suur mees oskab ka mehe keelt. Kus ta
sette oli õppinud, sellest ei oleud
kirjuteses midagi märgitud.

Mait.

Lugu vabadussõjast.

Väike sõjaväe-kolonn marssis öösel mööda teed. See oli
 ühe rügemendi suurus (50 meest). Alati hõikas üks mees: „Voenlane
 ründab!“ Mehed vaatasid ümberoleva võjole ja nägid tõesti
 seal väikesed musti kogusid. Mehi valdas hirm, et need vangi
 võetakse. Sellepärast tõusis suur poonika. Mehed hakkasid
 kõik jooksema lähedal oleva metsa suunas. Äkki kolm ohvitse-
 ri jäid poigale. Nad vaatasid üksteisele otsa. Neil olid kõik
 revolvrud käes. Kõige vanem neist küsis: „Miks voenlane ei tulista,
 kui ta nägi, et meie poonikasse sattusime?“ „Naljakoos asi,“ vastas
 teine. „Äks lähme vaatama, mis voenlane see on, kes püssi eila-
 se,“ ütles ohvitseridest kõige noorem ja agaram, keda väeosas tunti
 nime all „Äks.“ Tol oli olati pruugiks öelda „eks“ ja „eks“, ühes lau-
 ses vähemalt kaks korda. Mehed hakkasid liikuma, kõik püsti,
 sest nad olid vaprad sõjamehed, kelledest hirm oli kauge.
 Jõudes mustade kogude juurde selgus, et need olid rännikuhun-
 nikud. Omad mehed nad leidsid alles järgmise lõuna ajal
 8 km. kaugemal. Ühest mäisost, kus asus nende toogavõrküksus.
 Nogu nad pärast jutustasid olid nad jooksnud selle maa
 peale ühte jõrgi.

Maia

SAUNAS.

Kui mina ja minu seltsilised astusime
sisse sauna uksest võttis valges kit-

lis naine esimesel mehel õlast ja ütles kaunis
tõsisel häälel:

"Võtke otsekohu kingad jalast!"

lahti rüetudes mõni sikutas juba pükse, kuid
naine ei reagerinudki sellele. Ainult ümises:

"Ja, jah, tublid poisid, võtke aga ruttu ri-
ded maha."

Käsktas ruttu ja marssisime nagu "Kalle
Ankad" talle järel.

"Vanni!"

Oli järgmine käsk,

"Peske käed, pea ja nägu, pöörake ümber, siljad jne.
Siis lõpuks kästi vannid puhtaks pesta. Arvasin,
et lõpp ja läksin vihistades välja. Kuid daam
saunas oli teisel arvamusel, suur oli me-
ehmatus kui järsku kerkis esile valges

kitlis armuline ise ja käsutas õenale naise
häälele mitte sobiva karmusega:

"Tagasi Vanni! Püsti!"

Ja siis tuli uutt uhalt nii nagu armuline soonis,
nii sooja kui külma. lõpuks kannaoodatud
käsklus: "välja".

Põhimõte on ju hea, daam sõbralike ja abi-
valmis, see vesi vajalik noore kehale, et väl-
tida "Seem-likku" ebameeldivusi ja karastus külma
veega on suurepärane. Kahjuks ei ole inimestid
arvestanud vannide ehitamisel selle kooli suure-
mate poistega. Kõndid veel praegu siinised kit-
sas vannis käskluste järel enmast edasi ta-
gasi lõhkudes. Kind ka "sinised mälestused"
on kaunid, eriti parameisemende värvikülluses.

Omne

Kummitus.

Kokkuvõte „Magiska trogen.“

Hr. West oli olnud Hiinas ja ühe mehe juures oli ta tundnud eriti head lõhna, mille tekitajaks olnud salapärase pulber. Mees oli aga olnud pulbri kohta, et iga gramm maksab ühe inimese elu.

Ühel õhtul umbes 10 aastat peale seda sündmust tundnud hr. West jälle seda imelikku lõhna ja arvanud, et keegi peale teda on veel toas. Ta läinud kirjutuslaua juurest ära ja istunud tugitooli. Natukese aja pärast vaadanud ta kirjutuslaua poole. Seal istunud üks võõras mees ja kui hr. West küsinud: „Kes ta on ja mida ta soovib?“ Ei olevat vastanud mees midagi ja läinud uksest välja. Ühele paberile oli ta kirjutanud tähe „R“. Paari kuu pärast, kui olnud jõulud, kutsunud hr. West oma sõbra juurde. Sõbra onu oli suranud samas majas. Onu nimi olnud Rathe.

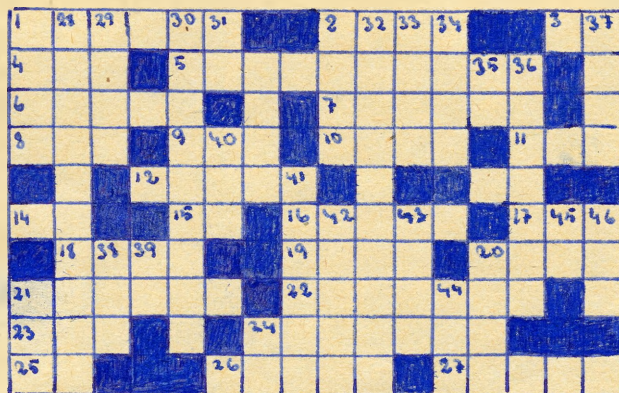
Ühel õhtul, kui hr. West veel oli sõbra juures tundis ta jälle sama lõhna ja kui tema üles vaatas seisis sama mees keda West oli näinud oma toaspaari kuu eest. Mees oli kirjutanud midagi paberile, mis

uurimistel näitas olla selle siuga „4 kivi vasakult
suures toas. Vajutada 4 kivile vasakult ja tõmmata 8
kivist paremalt! Rathe“

Kui nad toimisid kirjas antud õpetuse koha-
selt, avanes neile üks uks seinas. Ukse taga oli üks
trepp ja kui nad trepist üles läksid, nägid nad
Rathed rüüdes lapselt nagu ta oli Uesti juures käinud.
Tema kõrval oli üks kiri: „Mina olen siin kinni pan-
dud oma salajasse kambri, mille olemasolu ei teadnud ise-
gi minu teener. Mina olen siin kinni pandud oma raha-
de juures, need ~~teie~~ ~~teie~~ mind leiavad saavad kõik
rahad, kui nad vaikivad selle kambri olemasolust,
aga kui teie sellest kambrist teistele midagi ütlete,
jälgin teid iga päev ja piiran teid!“

J. J.

RISTSÕNAD

Põikread: 1. Tuntud linn. 2. Tütarlapse nimi. 3. Woodi nimetus. 4. Ahv vöökeeles. 5. Rootsi vabadusvõitleja enne Gustav Vasa. 6. Kuivalalud viinamari. 7. Egiptuse kuningas 500 a.e.h. 8. Roomaja. 9. Vana....? 10. Kalle.... 11. Punn osa. 12. Nad. 13. Rootsi keelne sõdesõna. 14. Rootsi ajaleht lühend. 15. Teie lüh. 16. Elektri lamplitööstus. 17. Keha osa. 18. Jalavõn. 19. Pannakse ristimisel. 20. Peatoit. 21. Toidu..... 22. Sõdit Jundi vabariigi vastu. 23. Vesine maa. 24. Pöödsõna minevikus. 25. sine vöökeeles. 26. Veoõng, lant. 27. On okaspunk.

Püstread: 1. Torm. 28. Vastas partei. 29. Mehe nimi. 30. Kuidus kaubalinn Aadria mere ääres. 31. Saksa keelne abisõna. 2. Alu Eetis. 32. Mitte targa mõistus ega. 33. Laeva vare. 34. Naise nimi. 35. Abisõna. 36. Loss Eetis. 37. Vanade egiptlaste abajumal. 21. Ee. 38. Lühend rahvaste rahvusorganisatsioon. 39. Väe vöökeeles. 40. Egiptuse piramidid olid maailma esimesed.... 24. Hüidsõna. 41. Filminäitleja. 42. Oke joon. 43. Leidub lilli, marjapuid viia ja muud. 44. Kino. 20. Käepide. 45. Mitte. 46. Tütarlapse nimi.

Kooli nafta

Esimene koolipäev.

Väike Mikkkel oli esimest päeva koolis. Õpetaja istus laua taga ja märkis uute õpilaste sünniaegu. Kui järg oli jõudnud Peetri kätte ja viimane, olles nimetanud sünniaja, tõusis Mikkkel püsti ja hüüdis üle klasi: "Peeter valetab, mina ise sündisin sel kuupäeval!"

Õnne

Vastamas

Õpilastel oli loodusloo tunnis käsitlusel hobune.

"Ole hea Väino, tule jutustada meile hobusest!" käskis õpetaja.

Väino läks tahvli juurde ja ütles: "Hobune on ilus loom", kuid ei saanud kangemalt.

"Noh, aga edasi!" käskis õpetaja.

"Hobune on ilus loom" kordas Väino.

"On küll, aga edasi", kordas õpetaja käsku.

Väino oli kimbatuses. Ta võitis veel kord hoogu ja hüüdis valju häälega:

"Hobune on ilus loom!"

Õpetaja vihastus ja kargas püsti.
"Pois mis sa mängid! edasi!
edasi! edasi! ütlen ma!" karjus ta
vihast punetaval näol.

Pois oli oma kumitiku äärel
ja vaatas ahastades ringi.
Äkki aga lahenes nägu nagu oleks
saanud kogu krempil sabast kumi
ning ta hüüdis valjult:

"Hobusest saab sarvaine!"

Klass plahvatas naerma.

Õme

Ena ja Peeter.

Ena: (tuleb uksest sisse)

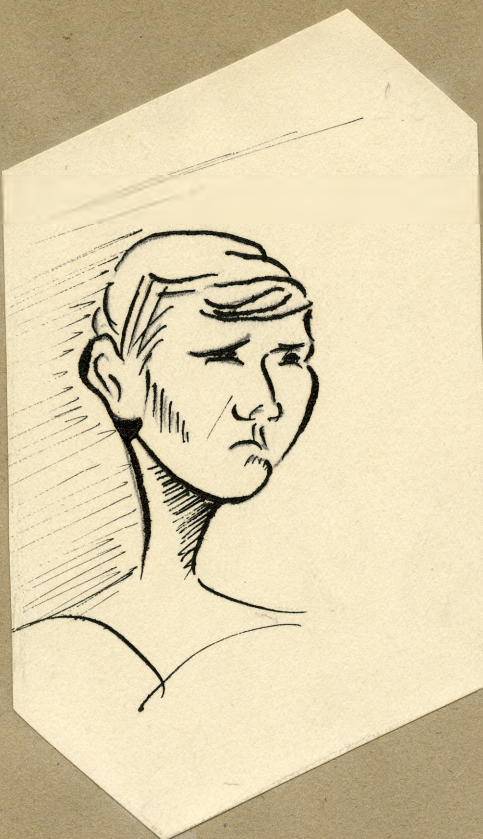
"Peeter miks sa nutad?"

Peeter: "Isa lõi endale rõrme
pihta."

Ena: "Aga miks sina siis selle-
pärast nutad?"

Peeter: "Aga ma emmem naer-
sin ju!"

Õme

Toomas töö
ja nalja armastab,
end alaloo ja
muuski üha täiendab.

"Eks ma katsu,"
kahtleb Mart,
"mis rüüd mina....."
sõnab põiklevalt.

Berliinis

Kuni suudan tõendada...

Rebane, kes elutses Berliini idatsoonis liidub lään-
tsooniga poole. Teel kohtab ta suguvenda läänest ja see
küsisib:

"Kuhu sa, vili rünnuvaldajad jooksed?"

"Peaaug põgenema, sest meil jolitatakse eluante."

"Egas sina pole eluant."

"Jah ei ole küll, aga kuni ma suudan seda tõendada..."

Vaata need arstid on päris tublid, vüman-
kond kui mina olin haiglas siis ütles üks arst et
mina ei näe enam päikest ja tal oli õigus kuna ter-
ve päev oli pilvine.

25

"Noorusmaa" koostöölise nimekiri

Kirjutised (Tnkognito)

1	Mait	T. Lauri	
2	J.J. ja Rudolf	J. Ingel	
3	Anle	A. Mälk	
4	Sass	S. Olvet	
5	Miss Z.	S. Liivamaa	
6	M.M.	M. Mandre	
7	K.A.	K. Amos	
8	Onne	E. Kloor	Enno?
9	-	K. Kangur	Kersti
10	-	R. Omblus	Rein
11	-	V. Parik	
12	-	A. Aarend	Aili
13	-	A. Teder	Ants

Toonised, ilustused

Miss X ja K.K.	K. Kangur	Kersti
M.M.	M. Mandre	

